

Školní preventivní program

Školní rok : 2019/2020

Škola : Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Moravská Třebová

Charakteristika školy:

Jsme mateřskou školou, základní školou zřízenou podle § 16, základní školou speciální a praktickou školou dvouletou, která se zabývá výchovou a vzděláním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Pracujeme podle vytvořeného ŠVP z RVP pro mateřské školy, ŠVP z RVP pro základní školy, podle RVP pro ZŠ speciální a podle osnov praktické školy s dvouletou přípravou. Ve škole se vzdělávají žáci s mentálním postižením a s kombinovanými vadami ve věku od dvou let až do dvaceti šesti let. Součástí školy je internát a školní družina.

Cíle ŠPP, kterých chceme dosáhnout :

- důrazem na komunikaci a kooperaci vytvářet pozitivní klima školy s minimálním počtem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu, soustředit se na snižování absence žáků a používání mobilních telefonů – důsledné dodržování školního řádu
- soustředit se na soužití žáků všech částí školy
- zlepšit vztahy v kolektivu dospělých pracovníků, začlenit nové pracovníky
- nabízet aktivity, které umožňují pozitivní alternativy chování a pozitivní životní cíle
- vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času dětí a mládeže
- prohlubovat spolupráci s rodiči osvětovou činností pro ně

Legislativa, ze které MPP vychází :

- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže , č. j. MSMT-21291/2010-28 včetně příloh, č.j. MSMT-1999/2015 (netolismus, sebepoškozování, nová náboženská hnutí, rizikové sexuální chování, příslušnost k subkulturám a č.j. MSMT-44400/2014(domácí násilí)
- Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování na školách a školských zařízení č. j. MSMT-21149/2016
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví č. j. MSMT-10 194/2002-14
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže u žáků s PAS č.j. MSMT-5217/2017-1
- Vyhláška 116/2011 Sb., novela vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákonů č. 383/2005 Sb., č.112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č. 161/2006 Sb., č. 82/2015 Sb.
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691/2004-24

System poradenské péče ve škole :

Školské poradenské zařízení :

Výchovnou poradkyně : **Mgr. Eva Panská**
Metodička prevence : **Mgr. Jitka Kánská**
Školní psycholožka : **Mgr. et Mgr. Tereza Tempírová**

Stanovení konzultačních hodin :

Výchovná poradkyně

Út 14:00 – 15:00
případě kdykoliv na základě telefonické domluvy

Školní metodička prevence

Po 7:30 – 9:00
Út 13:00 – 14:00
St 8:00 - 10:00
případě kdykoliv na základě tel. domluvy

Školní psycholožka

St 13:30 – 15:30
případě kdykoliv na základě tel. domluvy

Školní metodička prevence, výchovná poradkyně a školní psycholožka úzce spolupracují, průběžně konzultují vzniklé problémy, řeší záležitosti organizačního charakteru a průběžně hodnotí svou spolupráci.

Organizace, se kterými spolupracujeme :

Městská policie

Policie ČR

Referát sociálních věcí MÚ MT

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

DDM Moravská Třebová

Městská knihovna

Charita Moravská Třebová

1. Aktivity pro žáky

Školní preventivní program je realizován formou témat, která jsou přímo součástí učiva (školních výstupů) předmětů uvedených v tabulce černou barvou nebo formou témat, která jsou k učivu (školním výstupům) zpracována nově tak, aby témata školního preventivního programu doplnila – v tabulce uvedena modrou barvou a dále konkrétně popsána.

Základní škola

téma	předmět, šk.výstup								
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Záškoláctví	Prv 1	Prv 1	Prv 1	VI4.1 VI4.2	x	x	Ov5	x	Ov 4
Krádeže	VI5	x	x	VI6.2	x	x	x	x	x
Šikana / Agrese	Prv 6	Prv 6	Prv 6	VI6.1	Př7.2	Ov 7	Ov 5	Ov 4	Ov 4
Rizikové sporty / Doprava	Prv14	Prv14	Prv14	VI6.2	x	Ov 2	Ov 7	Tv 7	Tv 7
Rasismus / Xenofobie	Prv 6	Prv 6	Prv 6	VI4.1 VI4.2	Př6.2	x	Ov 6	Ov 4	x
Sekty	x	x	x	x	x	Ov 7	D 5	Ov 4	Ov 4
Sex. rizikové chování	x	x	x	Př4.2	Př6.1	Ov 2	Ov 8	P 7	Ov 4
Závislost na návyk.látkách (Adiktologie)	Prv 8	Prv 8	Prv 8	Př6.1 Př6.2 Př6.3	Př 9	Ov 6	Ov 8	Tv 5	Ov 2
Týrání, zneužívání	Prv 4	Prv 4	Prv 4	VI7.1 Př5.1 Př5.2	Př8.2	Ov5	Ov 5 Ov 9	Ov9	Ov3
Poruchy příjmu potravy	Prv 7	Prv 7	Prv 7	Př6.1	x	Ov4	Ov 8	P 6	P 1

Vysvětlivky: Prv – prvouka, VI – vlastivěda, Př – přírodověda, Ov – občanská výchova, Tv – tělesná výchova, D – dějepis, P - přírodopis

Učivo ke školním výstupům, které doplňuje témata minimálního preventivního programu:

1.– 3. ročník

Prvouka

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňené učivo</u>
1	<u>Záškoláctví</u> - Důležitost pravidelné školní docházky
4	<u>Týrání, zneužívání</u> – rozlišit chování vhodné a nevhodné, umí požádat o pomoc v případě ohrožení, vědět, že jej nesmí nikdo nutit k dotekům
6	<u>Šikana/agrese</u> –Dodržovat pravidla školy a třídy, přiznat chybu a omluvit se, chování v modelových nebezpečných situacích. <u>Rasismus</u> – Etnická skupina, národnostní menšina, respekt, tolerance, spolupráce.
7	<u>Poruchy příjmu potravy</u> –Připravit jednoduchou zdravou svačinu, jíst v klidu, důkladně žvýkat.
8	<u>Závislost na návyk.látkách</u> – Ví, že existují návykové látky a základní z nich zná. Vnímá rozdíly mezi zdravým životním stylem a užíváním drog. Ví, že nemá nic přijímat a konzumovat od cizích lidí. Chápe, že některé látky jsou běžně doma a měly by být bezpečně skladovány.
14	<u>Rizikové sporty / doprava</u> - Základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování (respektuje pravidla silničního provozu při sportech – jízďe na kole,

	kolečkových bruslí; nevyhledává nebezpečné činnosti, dbá na osobní bezpečnost, nosí ochranné pomůcky, atd.)
--	---

Vlastivěda

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo</u>
5	<u>Krádeže</u> – respektování a chování dle zásad slušného chování, pravidla chování podle školního řádu

4.ročník

Vlastivěda

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo</u>
4.1	<u>Rasismus</u> – Fyzické a psychické odlišnosti lidí z jiných etnických skupin.
4.2	<u>Rasismus</u> – Principy civilizované demokratické společnosti.
7.1	<u>Týrání, zneužívání</u> – rozpoznat projevy týrání a zneužívání, umět odmítnout, někoho, kdo obtěžuje

Přírodověda

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo</u>
4.2	<u>Sex.rizikové chování</u> – Projevovat souhlas i nesouhlas v záležitostech týkajících se zdraví a těla.
5.1	<u>Týrání, zneužívání</u> –posiluje své sebevědomí
5.2	<u>Týrání, zneužívání</u> – umět pomoci v modelových situacích kamarádovi, který se stal obětí týrání nebo zneužívání, umět nekrýt agresora
6.1	<u>Závislost na návyk.látkách</u> – Chápe hodnotu zdraví a vidí nevýhody špatného zdravotního stavu <u>Poruchy příjmu potravy</u> –Výběr a konzumace zdravých potravin, příjem a množství vhodných tekutin
6.2	<u>Závislost na návyk.látkách</u> – Zná doporučení, jak udržovat duševní zdraví a zdravý životní styl
6.3	<u>Závislost na návyk.látkách</u> – Ví o hlavních negativních zdravotních a společenských důsledcích užívání drog

5.ročník

Přírodověda

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo</u>
6.1	<u>Sex.rizikové chování</u> – Identifikovat pohlavní rozdíly mezi chlapci a dívkami.
6.2	<u>Rasismus</u> - Fyzické a psychické odlišnosti lidí z jiných etnických skupin. <u>Krádeže</u> – rozpozná ve svém okolí jednání a chování lidí, která porušují zákony
8.2	<u>Týrání, zneužívání</u> – rozpoznat přiměřený a nepřiměřený trest

Vlastivěda

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
6.2	<u>Krádeže</u> – rozpozná ve svém okolí jednání a chování lidí, která porušují právo

6. ročník

Občanská výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
2	<u>Rizikové sporty / Doprava</u> – - Základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování (respektování pravidel silničního provozu při sportech – jízdě na kole, kolečkových bruslích, skateboardu apod.; nevyhledávat nebezpečné činnosti, dbát na osobní bezpečnost, nosit ochranné pomůcky, atd., nepřeceňovat své síly. <u>Sex.rizikové chování</u> – Osvojovat základní etické a morální principy týkající se sexuálního chování a mezilidských vztahů.
7	<u>Sekty</u> – Rozumí pojmem víra a náboženství. Zná pojem sekta. Ví, jaký je rozdíl mezi náboženstvím a sektou.

7.ročník

Občanská výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
5	<u>Záškoláctví</u> – zná postihy, které by jej čekaly v případě nedodržování školního řádu a docházky; chápe právní tresty, které by postihly rodiče za jeho záškoláctví <u>Šikana / Agrese</u> –Projevovat svou individualitu nekonfrontačním způsobem, vyhledat odbornou pomoc v případě problémů či ohrožení šikanou. <u>Týrání, zneužívání</u> - umět ovládat své emoce
8	<u>Sex.rizikové chování</u> – představit si, jak funguje normální partnerský vztah. <u>Poruchy příjmu potravy</u> –Identifikovat nadváhu, obezitu, podvýživu, zdravá strava
9	<u>Týrání, zneužívání</u> – umět odmítnout neslušné návrhy a požadavky

Dějepis

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
5	<u>Sekty</u> – Chápe, že některé náboženské přesvědčení a praktiky jsou nebezpečné.

8.ročník

Občanská výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
-------------------------------	----------------------

4	<u>Šikana /Agrese</u> – Projevovat svou individualitu nekonfrontačním způsobem, vyhledat odbornou pomoc v případě problémů či ohrožení šikanou. <u>Sekty</u> – Zná některé církve, které jsou v ČR uznané a zná příklady skupin považovaných za sekty. Ví, jaké metody používají příslušníci sekt k získání nového člena.
9	<u>Týrání, zneužívání</u> – umět naslouchat druhým

Přírodopis

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
6	<u>Poruchy příjmu potravy</u> –sestavit zdravý jídelníček, zdravý pohyb, výběr vhodné sportovní aktivity
7	<u>Sex.rizikové chování</u> – Srovnávat spolehlivost a účinnost jednotlivých antikoncepčních metod. Odhadnout, který způsob antikoncepce bude pro něj do budoucna nejvhodnější.

Tělesná výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
7	<u>Rizikové sporty /Doprava</u> - Základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování . Péče o sportovní pomůcky a udržování jejich funkčnosti.

9.ročník

Občanská výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
3	<u>Týrání, zneužívání</u> – umět se chovat slušně ke spolužákům a učitelům, neužívat perverzních narážek
4	<u>Šikana /Agrese</u> – Projevovat svou individualitu nekonfrontačním způsobem, vyhledat odbornou pomoc v případě problémů či ohrožení šikanou, realizovat své jednání s přiměřenou sebejistotou. <u>Sekty</u> – Chápe v obecné rovině význam dogmat a církevních pouček. Zná rizika spojená se vstupem do některé sekty. Ví, že určité rituály a sexuální praktiky nejsou slučitelné s náboženským přesvědčením. <u>Sex.rizikové chování</u> – Zvládat prezentaci názorů, postojů a myšlenek před skupinou vrstevníků. Uplatňovat kontrolu nad svým sex. chováním (nevyvábí nátlak na své vrstevníky)

Přírodopis

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
1	<u>Poruchy příjmu potravy</u> –orientovat se v základních výživových doporučení

Tělesná výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo</u>
-------------------------------	----------------------

7	Rizikové sporty /Doprava - Základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování . Péče o sportovní pomůcky a udržování jejich funkčnosti.
---	--

Základní škola speciální

téma	předmět, šk.výstup									
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Záškoláctví				Vu 5	Vu 5	Vu 5	ČS 2	ČS 2	ČS 2 VZ 5	ČS 2
Krádeže					Vu 5		ČP 2	ČP2		
Šikana / Agrese	Vu 9	Vu 9	Vu 9	Vu 5 Vu 8	Vu 5 Vu 8	Vu 5 Vu 8	ČS 2	ČS 2	ČS 3 VZ 5	ČS 3 VZ 1 VZ 2
Rizikové sporty / Doprava	Tv 6 Vu 2 Vu22	Tv 6 Vu 2 Vu22	Tv 6 Vu 2 Vu22	Vu 2 Vu 4 Vu25	Vu 2 Vu 4 Vu25	Vu 2 Vu 4 Vu25	ČP12 Tv 4	ČP12 Tv 4	Tv 4 VZ 5	Tv 4
Rasismus / Xenofobie				Vu 6 Vu 8	Vu 6 Vu 8	Vu 6 Vu 8	Řv 4 Řv 6 ČS 4 ČS 5	Řv 4 Řv 6 ČS 4 ČS 5	Řv 4 Řv 6 ČS 3	Řv 4 Řv 6
Sekty				Vu 6	Vu 6	Vu 6			VZ 5	
Sex. rizikové chování				Vu23	Vu23	Vu23	ČS 6	ČS 6	VZ 3 VZ 5	VZ 1
Závislost na návyk.látkách (Adiktologie)				Vu23	Vu23	Vu23	Pv16	Pv16	ČP14 ČP15 ČP16 ČS 6 VZ 5	VZ 2 VZ 3 ČP14 ČP15 ČP16 ČS 6
Týrání, zneužívání	Vu 9	Vu 9	Vu 9	Vu 6 Vu 8 Vu23	Vu 6 Vu 8 Vu23	Vu 6 Vu 8 Vu23	ŘV 3 ČS 2	ŘV 3 ČS 2	ŘV 3 ČS 2	ŘV 3 ČS 2 VZ 1 VZ 2
Poruchy příjmu potravy	Vu11 Vu21	Vu11 Vu21	Vu11 Vu21	Vu21	Vu21	Vu21	ČP 2 Pv21	ČP 2 Pv21	VZ 4	

Vysvětlivky: Vu – věcné učení, TV – tělesná výchova, PV – pracovní vyučování, ČS – člověk a společnost, ČP – člověk a příroda, ŘV – řečová výchova, VZ – Výchova ke zdraví

Učivo ke školním výstupům, které doplňuje témata školního preventivního programu:

1.– 3. ročník

Věcné učení

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo, žák:</u>
5	<u>Krádeže</u> – dodržuje pravidla slušného soužití ve škole, pozná protiprávní jednání
9	<u>Šikana/agrese</u> – chápe zásady slušného chování ve škole a vůči druhým lidem, zná alespoň některé postupy, jak zvládat agresivit, ví, na koho se obrátit v případě potíží se šikanou nebo agresivitou
11	<u>Poruchy příjmu potravy</u> – chápe význam pravidelnosti v příjmu potravy a má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo
21	<u>Poruchy příjmu potravy</u> – zná výhody pravidelného sportování, ví, jak má provádět jednoduché cviky na posílení a protažení těla

4. – 6.ročník

Věcné učení

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo, žák:</u>
5	<u>Záškoláctví</u> – zná školní řád a pravidla omlouvání absence
6	<u>Sekty</u> – zná alespoň některé církve a příklady skupin považovaných za sekty
21	<u>Poruchy příjmu potravy</u> – uvědomuje si zdravotní rizika hladovění
23	<u>Sex.rizikové chování</u> – zná, jak funguje lidské tělo a chápe, že existují biologické a psychické rozdíly mezi chlapci a dívkami <u>Závislost na návyk.látkách</u> – ví, že existují návykové látky a základní z nich zná (cigarety, alkohol); ví o hlavních negativních (zdravotních a společenských) důsledcích užívání drog

7.-8.ročník

Člověk a společnost

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo, žák:</u>
2	<u>Krádeže</u> – chová se podle pravidel společenského soužití, uplatňuje vhodné způsoby chování, respektuje pravidla společného soužití, upozorňuje na nevhodné chování <u>Záškoláctví</u> – zná postihy, které by jej čekaly v případě nedodržování školního řádu a docházky; chápe právní tresty, které by postihly rodiče za jeho záškoláctví <u>Týrání, zneužívání</u> – zná základní dokumenty o právech a svobodách dítěte; orientuje se obecně v legislativě týkající se trestných činů
6	<u>Sex.rizikové chování</u> – uvědomuje si rizika spojená s nákazou sexuálně přenosných chorob; ví, jak se může chránit před sexuálně přenosnými chorobami

Pracovní výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplňné učivo, žák:</u>
-------------------------------	----------------------------

16	<u>Závislost na návyk.látkách</u> – zná strategii, jak odmítnout, když mu nabídne drogu kamarád/ spolužák /rodič/ cizí osoba (umění říci NE)
21	<u>Poruchy příjmu potravy</u> – má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo

9.ročník

Člověk a společnost

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo, žák:</u>
3	<u>Rasismus/Xenofobie</u> – má základní informace o národnostních menšinách, které žijí na našem území a povědomí o různorodosti ras na světě

Výchova ke zdraví

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo, žák:</u>
5	<u>Záškoláctví</u> – má k dispozici kontakty na zodpovědnou osobu ve škole, se kterou je možné řešit problémy se záškoláctvím <u>Sekty</u> – zná alespoň některé církve a příklady skupin považovaných za sekty, chápe, že určité náboženské přesvědčení a praktiky mohou být nebezpečné <u>Závislost na návyk.látkách</u> – zná chemické, biologické, zdravotní a sociální účinky drog, orientuje se v základní trestní problematice drog

Učivo ke školním výstupům, které doplňuje témata školního preventivního programu pro žáky s těžkým mentálním postižením

1.– 10. ročník

Řečová výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo, žák by měl:</u>
1	Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby – s cizí osobou komunikujeme až po té, co nám byla představena, nejlépe za přítomnosti rodičů a ostatních osob, které o žáka pečují
3	Vyjádřit souhlas či nesouhlas s danou skutečností – komunikační kontakt navazujeme jen se známými osobami, jestliže si nevíme rady, požádáme o pomoc nám blízkou osobu, která nás doprovází. Nácvik požádání o pomoc.
5	Znát jména nejbližších osob a spolužáků – rozlišovat, kdo (co) je člověk známý a kdo je neznámý (cizí)
7	Sdělit svá přání a potřeby – svá přání a potřeby sděluje vždy lidem, které zná.
8	Využívat komunikační počítačové (hry) techniky – užívání počítače vždy pod dozorem známého dospělého; zabezpečení počítače před otevřením rizikových web.stránek

1.-10.ročník

Rozumová výchova

<u>Číslo školního výstupu</u>	<u>Doplněné učivo, žák by měl:</u>

1	Pojmenování částí těla – nedovolit fyzický kontakt s cizí osobou, vždy s vědomím rodičů
2	Reagovat na oslovení jménem - s cizí osobou komunikujeme až po té, co nám byla představena, nejlépe za přítomnosti rodičů a ostatních osob, které o žáka pečují. Neoslovujeme cizí osoby a nikam se s nimi nevzdalujeme.

Praktická škola dvouletá

Školní preventivní program je realizován formou témat, která jsou přímo součástí učiva (školních výstupů) předmětů Občanská nauka (ON), Rodinná výchova (RV) a Tělesná výchova (TV).

Přehled zařazení školního preventivního programu v konkrétních vyučovacích předmětech a ročnících:

téma	1.roč. předmět, šk.výstup	2.roč předmět, šk.výstup
Záškoláctví	x	ON 3
Krádeže	ON 3	ON 3
Šikana / Agrese	x	ON 3
Rizikové sporty / Doprava	TV 10, 9.2 TV 16	TV 10, 9.2
Rasismus / Xenofobie	ON 4	x
Sekty	x	ON 3
Sex. rizikové chování	RV 9.2	x
Závislost na návyk.látkách (Adiktologie)	RV 5.1, 5.2	ON 4
Týrání, zneužívání	RV 13	ON 4
Poruchy příjmu potravy	RV 8.1	ON 4

Mateřská škola

Školní preventivní program je realizován formou témat, která jsou součástí ŠVP.

Cílem je zvýšení odolnosti dětí vůči sociálně patologickým jevům. Důraz klademe na informovanost dětí v rámci bloků a projektů k danému tématu s ohledem na individuální potřeby dítěte.

Zaměření:

- Zdravý životní styl
  - prevence vzniku poruch příjmu potravy
  - ekologie
- Prevence šikany – rozvoj mezilidských vztahů, prevence rasismu, antisemitismu, xenofobie

3. Prevence drogových závislostí, alkoholu, kouření
4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání
5. Prevence kriminality – krádeže, násilí, vandalismus
6. Prevence virtuálních závislostí

Cíle jednotlivých témat:

1. Zdravý životní styl

- správná životospráva - dieta, obezita, denní režim, prevence stresu, odpočinek, budování kladného vztahu k vlastnímu tělu
- aktivní životní styl – sport, relaxace
- poskytování první pomoci
- rozvíjení kladného vztahu k životnímu prostředí

2. Prevence šikany – rozvoj mezilidských vztahů, prevence rasismu, antisemitismu, xenofobie

- předcházení šikaně, xenofobii, rasismu, antisemitismu
- posilování vztahů v kolektivu, úcta v oblasti mezilidských vztahů
- seznámení s postupy při objevení šikany

3. Prevence drogových závislostí, alkoholu, kouření

- předcházení užívání návykových látek ve spolupráci s rodiči a zákonnými zástupci dětí
- podpora kreativity dětí jako alternativa pro využití volného času

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání

- posilovat hodnotu rodiny, vzájemné lásky a rodinných vztahů
- seznámení s odlišností pohlaví, narození miminka
- podpora zdravého sebevědomí v navazování vztahů
- seznámení s postupem při oznámení sexuálního zneužívání a týrání

5. Prevence kriminality – krádeže, násilí, vandalismus

- seznámit děti s jejich právy a povinnostmi
- vysvětlit základní pojmy kriminality (vandalismus, krádež, násilí)
- předkládání vhodných morálních vzorů

6. Prevence virtuálních závislostí

- posilovat v dětech pravidla při sledování TV a užívání PC či tabletu
- motivovat k vhodnému obsahu filmů a her

Činnosti k jednotlivým tématům:

1. Zdravý životní styl, ekologie

- vycházky, výlety, TV chvilka, relaxace při hudbě, tanec
- zdravá strava
- ochrana přírody kolem nás, třídění odpadu

2. Prevence šikany

- dování vztahů mezi dětmi navzájem a mezi dětmi a dospělými, přijímání specifík každého jedince
- příběhy a pohádky s tematikou vztahů, příběhy jiných kultur a národností, hudba jiných národů (poslech)
- dramatizace a hry na posílení a budování mezilidských vztahů

3. Prevence drogových závislostí, alkoholu, kouření

- nácvik sebeobsluhy a užívání hygienických zařízení
- námětové hry k danému tématu
- výtvarné zpracování tématu

4. Prevence sexuálního zneužívání a týrání
  - vysvětlení společenských norem
  - odlišnost pohlaví, specifika
  - hry a cvičení
5. Prevence kriminality
  - společenské normy v mezilidském chování, co je a není správné
  - zpracování tématu pomocí literatury, hudby, dramatizace příběhů
6. Prevence virtuálních závislostí
  - nabídka alternativ k využití volného času
  - čítárna jako motivace ke čtení knih, prohlížení obrázků

1/2 Dlouhodobější aktivity

Lyžařský kurz
Škola v přírodě
Týden mobility

1/3 Besedy, přednášky, soutěže

Fittesty
Inkluze s prvním stupněm ostatních ZŠ v Moravské Třebové a Střední vojenskou odbornou školou
[Besedy s městskou policií a policií ČR](#)
Hrátky na ledu a sněhu
[Hrou proti HIV – projektové dny \(SZŠ Svitavy\)](#)
Den zdravotní péče a branné dny (Den na střelnici)
Vystoupení žáků na školní akademii
dopravní soutěž
Recitační soutěž školní a krajské kolo
Vědomostní soutěže

1/4 Mimoškolní aktivity

Sportovní kroužky – plavání, saunování
Kulturní kroužky – keramický
Počítačový kroužek

1/5 Další akce

Výchovné koncerty
Filmová a divadelní představení
Školní výlety

Další akce budeme zařazovat dle aktuálních nabídek jiných organizací a sdružení.

2. Aktivity pro pedagogické pracovníky

2/1

V letošním školním roce se při společných setkáních pedagogických pracovníků školy zaměříme na udržení dobrého klimatu ve škole, na relaxační činnosti, na vzájemnou spolupráci mezi všemi úseky a na spolupráci s rodiči. Máme naplánované setkávání a práci s pedagogickými pracovníky pod vedením školní metodičky prevence a psycholožky.

2/2

Pedagogický sbor bude s ŠPP seznámeni během měsíce srpna 2017. Po projednání ŠPP Školskou radou bude MPP zveřejněn na webových stránkách školy.

Pedagogové a ostatní pracovníci školy mohou použít ve své práci literaturu nebo videomateriály, které jsou uloženy u školní metodičky prevence. Jejich seznam je umístěn u ŠMP a na nástěnce ve sborovně školy a zároveň tvoří přílohu č. 3 tohoto programu.

3. Aktivity pro rodiče

Spolupráce školy a rodiny hraje významnou úlohu při výchově mladého jedince. Při vzájemné spolupráci mohou rodiče lépe ovlivnit s kým se dítě stýká i volbu mimoškolní činnosti. U dospívající mládeže je třeba upozornit na nebezpečí alkoholu a souvislosti mezi užíváním alkoholu a tabáku. Zároveň je potřeba rodiče upozornit na nebezpečí poskytování různých informací jejich dětí na sociálních sítích (nebezpečí kyberšikany).

Pro rodiče organizujeme řadu neformálních společných setkání :

Den na střelnici

Vánoční a velikonoční setkávání s ukázkou vazeb

Společná setkávání s odborníky a semináře na různá témata

Modře označené věci se týkají specifické primární prevence, ostatní nespecifické primární prevence.

Časové rozvržení aktivit MPP ve školním roce 2017/2018 :

1. čtvrtletí : práce se třídou
práce s pedagogickým sborem
Den na střelnici
fittesty
inkluze se Střední vojenskou odbornou školou
2. čtvrtletí : vánoční besídka
hrátky na ledě
výchovní koncert
hrátky na sněhu
vánoční vazby společně s rodiči
práce se třídou
práce s pedagogickým sborem – org. školní metodičkou a psycholožkou
3. čtvrtletí : lyžařský kurz
recitační soutěž
dopravní soutěž
beseda s městskou policií-prevence kriminality (dopravní výchova)
práce se třídou
práce s ped. sborem – relaxace pro učitele
4. čtvrtletí : SHM
školní akademie
škola v přírodě
beseda s městskou policií – prevence úrazů, chování o prázdninách

práce se třídou

Na závěr školního roku bude vypracováno písemné zhodnocení ŠPP.

Zpracovala :   Mgr. Kánská Jitka
                                  Školní metodička prevence

Příloha č. 1   Krizový plán šikany
Příloha č. 2   Knihovna a videotéka

Moravská Třebová 27.8. 2019

Příloha č. 1

Krizový plán šikany

Šikanování je dlouhodobé chování, jehož záměrem je někomu ublížit, ohrožit ho nebo zastrašovat. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických (bití, poškozování věcí, sexuální obtěžování, vydírání,) a psychických útocích (pomluvy, slovní útoky, ponižování) jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků. Projevuje se i v nepřímé podobě jako je demonstrativní přehlížení žáků a ignorování žáků či skupiny žáků. Za elektronickou formu šikany – tzv. **kyberšikanu** – se považují útoky pomocí e-meilů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internet, sociální profily apod.

Odhalování šikany

Na prevenci a odhalování šikany se podílejí **všichni** pracovníci školy. Všímají si změn chování žáků. Pokud rodiče informují školu o podezření na šikanu, ředitel školy dá pokyn poradenskému pracovišti k zahájení vyšetření dané záležitosti.

Řešení počáteční šikany

1. Třídní učitel konfrontuje svoje pozorování s dalšími kolegy.
2. Podezření o šikaně oznámí TU či jiný pedagog poradenskému pracovišti ve škole (metodičce prevence, výchovné poradkyni - školní psycholožce).
3. TU ve spolupráci s PP najde **vhodné svědky**, společně provedou individuální, popřípadě konfrontační, rozhovory se svědky (**nikoliv však konfrontace oběti a agresora**), udělá stručný zápis a nechá ho podepsat.
4. TU se spojí s rodiči případné oběti, konzultuje s nimi možné znaky šikany. **Vyslechne** ve spolupráci s PP **oběť**, zaručí ji diskrétnost a důvěrnost poskytnutých informací a udělá zápis s podpisy zúčastněných.
5. TU ve spolupráci s PP **provede rozhovor s agresorem**. Jde-li o více pachatelů, je nutné soustředit se na rozpory ve výpovědích. **O každé výpovědi musí být zápis s podpisy zúčastněných.**
6. Po zjištění všech skutečností svolává ředitel **výchovnou komisi** a ta navrhne další postup.**Agresor musí být potrestán**, výše trestu bude záviset na tom, zda se jedná o první případ nebo opakující se záležitost.
7. TU pozve rodiče oběti a seznámí je se situací, pořídí stručný zápis s podpisy zúčastněných.
8. Teprve po všech těchto krocích rozebere TU ve spolupráci s PP situaci ve třídě, oznámí potrestání viníků. Dál potom sleduje oběť i agresora.

Řešení pokročilé šikany

Jedná se o trestné činy, skupinové násilí nebo opakované přestupky. Je zajištěna co nejrychlejší ochrana oběti. Pedagogičtí pracovníci se domluví na spolupráci a postupu vyšetřování, je

zabráněno domluvě agresorů na křivé výpovědi. Dle závažnosti případu (forma brutality, naplnění skutkové podstaty přestupku nebo trestného činu) je kontaktována pedagogicko psychologická poradna, orgán sociálně právní ochrany dítěte, Policie ČR příp. klinický psycholog.

Možná výchovná opatření a tresty pro agresory :

- napomenutí třídního učitele
- důtka třídního učitele
- důtka ředitele školy (snížený stupeň z chování)
- převedení do jiné třídy
- doporučení rodičům k dobrovolnému umístění do diagnostického ústavu
- přestup na jinou školu

Zpracovala Mgr. Kánská Jitka, školní metodička prevence

Moravská Třebová 26.11. 2013

Mgr. Jitka Kánská
ředitelka školy

Příloha č. 2

Knihovna a videotéka

Video VHS (uloženo v učebně audiovideo)

Inv. číslo	název	téma
127	Řekni drogám ne	drogy a sexuální výchova
63	Hadí oči 1.,2.,3.	drogy
14	Co je třeba vědět o sexu	sexuální výchova
28	Láska je láska	Sexuální výchova
76	Chování – lidé kolem nás	
136	Dospívání a menstruace	
127	Dospívání a menstruace	
159	antikoncepce	Efeta stacionář Brno

DVD

1. Základy rodinné a sexuální výchovy
  2. A nebo...
  3. Nechte mě bejt
  4. Zpackané životy
  5. Seznam se bezpečně
  6. Jeden svět na školách
  7. Kouření a já
  8. Proč přestat
  9. Dcery 50-tých let
  10. Lidská práva
  11. Kdo jiný
  12. Rozvojové cíle tisíciletí
  13. Zbytečné úrazy
  14. Swingtime
  15. Mezi stěnami
  16. Mezi nimi
  17. Sami
  18. Na hraně
- PS výukový program (Bu)
UP Olomouc – informační DVD pro
Metodiky prevence
hrané příběhy o násilí
parta,drogy
nástrahy internetu (Burianová)
24 filmů společnosti člověk v tísní + met.
Příručka
- audiosvědectví dcer politických vězňů
DVD + metodická příručka
DVD + metodická příručka
DVD + metodická příručka
- hraný film o práci StB, ilegální přechody
Přes čs. Hranice
šikana ve škole
příběh HIV pozitivního chlapce
anorexie a bulimie
manipulace

Literatura

Nadeau M.	: Relaxační hry s dětmi	Portál 2003
Nešpor K.	: Vaše děti a návykové látky	Portál 2001
Šimanovský, Mertin	: Hry pomáhají s problémy	Portál 1996
Kolář M.	: Bolest při šikanování	
A nebo...	studijní texty pro metodiky prevence	UP Olomouc 2007
A nebo...	sborník příspěvků	UP Olomouc 2007
Bendl S.	:Jak předcházet nekázni aneb	